

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา เพื่อหาคุณภาพแบบคัดกรอง และเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่น โดยศึกษากับนักเรียนที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2553 จำนวน 49 โรงเรียน 24,432 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของยามานะ แล้วเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม R โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และค่าเกณฑ์ปกติ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นที่พัฒนาขึ้นมี 2 ชุด โดยชุดที่ 1 มีจำนวน 32 ข้อ และชุดที่ 2 มีจำนวน 30 ข้อ ซึ่งแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นชุดที่ 1 ผ่านคุณภาพด้านความตรงจำนวน 26 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80-1.00 และแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นชุดที่ 2 ผ่านคุณภาพด้านความตรงจำนวน 28 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

จากการวิเคราะห์คุณภาพด้านอำนาจจำแนกของข้อคำถามรายข้อและด้านความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองทั้งฉบับ พบว่า แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นชุดที่ 1 มีค่าการทดสอบที่เท่ากับ 2.98-12.44 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .33-.70 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .943 และแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นชุดที่ 2 มีค่าการทดสอบที่เท่ากับ 7.27-18.65 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .28-.82 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .954

จากการวิเคราะห์เกณฑ์ปกติสำหรับแปลผลของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่น พบว่า แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นชุดที่ 1 มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ในช่วง 0.04 ถึง 99.96 และมีคะแนนที่ปกติอยู่ในช่วง T18 ถึง T84 ดังนั้นนักเรียนที่จัดให้อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นคือ คนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 51 คะแนนขึ้นไป (T56) และแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นชุดที่ 2 มีค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้อยู่ในช่วง 0.29 ถึง 99.96 และมีคะแนนที่ปกติอยู่ในช่วง T22 ถึง T84 ดังนั้นนักเรียนที่จัดให้อยู่ในกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นคือ คนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 56 คะแนนขึ้นไป (T56)

จากการตรวจสอบผลการคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นทั้ง 2 ชุดสามารถจำแนกนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นได้ตรงกันหรือไม่ พบว่า แบบคัดกรองทั้งสองชุดสามารถจำแนกนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นได้ตรงกันถึงร้อยละ 100.0

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในการพัฒนาแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลาคาดังกล่าว คณะผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลการวิจัย 2 ประเด็น คือ

1. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นทั้งสองชุดมีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบคัดกรองที่พัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงกับเนื้อหา นิยามศัพท์ สภาพปัญหา จุดมุ่งหมาย และมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด รวมทั้งกระบวนการพิจารณาความตรงยังเป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องด้านภาษา และรูปแบบของเครื่องมืออีกด้วย ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการในการสร้างแบบคัดกรองที่ต้องมีการกำหนดขอบเขต จุดมุ่งหมาย กรอบประเด็นเนื้อหา โครงสร้าง นิยามตัวแปร และคุณลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งการเลือกรูปแบบ ชนิด และประเภทของแบบคัดกรองให้เหมาะสมกับประเด็นเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย และให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านเป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องด้านนิยาม ภาษา รูปแบบ และความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ดังที่อุทุมพร จามรมาน (2532) อโนทัย แทนสวัสดิ์ (2546) Lanyon (1970, 2004) ที่กล่าวว่า ในการสร้างแบบคัดกรองต้องมีการกำหนดขอบเขตและจุดมุ่งหมายในการพัฒนาแบบคัดกรอง ต้องกำหนดโครงสร้างและนิยามตัวแปรที่จะวัด ต้องเลือกรูปแบบ ชนิด และประเภทของแบบคัดกรอง และตรวจสอบคุณภาพด้านความตรง

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นทั้งสองชุดมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80-1.00 ซึ่งเป็นการคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป เพราะเป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด และจะเห็นได้ว่าเป็นค่าดัชนีความสอดคล้องในระดับสูงเมื่อเทียบกับเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องที่สามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543) และเกษตรชัย และหิม (2553) ที่ว่าค่าดัชนีความสอดคล้องที่แสดงว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงสามารถนำไปใช้ได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่าในการสร้างเครื่องมือได้มีการหาคุณภาพด้านความตรงด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา แล้ววิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (ตวิษา เชาวน์ฉลาด, 2548; พจมาศ ปักธงไชย, 2549; รุ่งรังสิมา สัตยาไชย, 2549; อรุณีย์ เกิดในมงคล, 2549; ดลฤดี บุญชู, 2549; พระอภิเดช โยชน์เยื้อน, 2551; พระมหาคัมภีร์ สมดี, 2551; ศรีนภัสร์ หิรัญพุมิชัยกุล, 2551)

2. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นทั้งสองชุดมีคุณภาพด้านอำนาจจำแนกและด้านความเชื่อมั่นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบคัดกรองที่พัฒนาขึ้นเป็นเครื่องมือที่สามารถในการจำแนกนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมรังแกผู้อื่น และกลุ่มนักเรียน

ที่ไม่มีพฤติกรรมรังแกผู้อื่น และเป็นเครื่องมือที่มีความสามารถในการวัดพฤติกรรมเสี่ยงแล้วได้ผลคล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การตรวจสอบคุณภาพด้านอำนาจจำแนกและด้านความเชื่อมั่น เป็นการพิจารณาถึงความสามารถในการจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มตามจุดมุ่งหมายของแบบคัดกรองคือ กลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง และวัดได้ผลคล้ายคลึงกัน (Lanyon, 1970; Lanyon, 2004; อโนทัย แทนสวัสดิ์, 2546; อุทุมพร จามรมาน, 2532; พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540; ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2543)

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นทั้งสองชุดมีค่าการทดสอบที่เท่ากับ 2.98-18.65 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .28-.82. มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .943 และ .954 และมีคะแนนที่ปกติอยู่ในช่วง T18 ถึง T84 แล้วมีการทำคัดเลือกข้อคำถามที่ค่าการทดสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .20 ขึ้นไป รวมทั้งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองทั้งฉบับ .70 ขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบคัดกรองจากงานวิจัยนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพเป็นไปตามหลักการสร้างเครื่องมือ ดังที่ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2548) พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ (2543) และ เกษตรชัย และหิม (2553) กล่าวว่า การหาคุณภาพด้านอำนาจจำแนกของแบบคัดกรองด้วยการทดสอบที่ (t-test) ควรคัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .20 ขึ้นไป เพราะถือว่าเป็นข้อที่มีความอำนาจจำแนก และการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองทั้งฉบับต้องได้ค่าเชื่อมั่น .70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์ความเชื่อมั่น

นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการศึกษานักวิจัยหลายท่านที่ศึกษาพบว่า แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบริโภคสื่อลามกของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนก 10.28 ถึง 28.28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.32 ถึง 0.81 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และคะแนนที่ปกติอยู่ในช่วง T33 ถึง T90 (ตวิษา เชาว์ฉลาด, 2548) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับเพศของวัยรุ่นชาย มีค่าอำนาจจำแนก 3.479 ถึง 19.967 มีค่าความเชื่อมั่น 0.9303 และคะแนนที่ปกติอยู่ในช่วง T16 ถึง T 84 (พจมาศ ปักธงไชย, 2549) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนก 5.95 ถึง 24.93 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.23 ถึง 0.68 ค่าความเชื่อมั่น 0.93 และคะแนนที่อยู่ในช่วง T21 ถึง T90 (รุ่งรังสิมา สัตยาไชย, 2549) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.107 ถึง 15.332 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7681 มีคะแนนที่อยู่ระหว่าง T16 ถึง T84 (อุรปริย เกิดในมงคล, 2549) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการต่อต้านสังคมของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ 3.68 ถึง 19.08 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.33 ถึง 0.64 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และคะแนนที่อยู่ในช่วง T21 ถึง T90 (พรทิพย์ เส้นสด, 2549) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ 8.76 ถึง 28.3 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 และคะแนนที่อยู่ในช่วง T21 ถึง T90 (ดลฤดี บุญชู, 2549) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการใช้สิ่งเสพติดของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.400 ถึง 10.321 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9286 (พระอภิเดช โยชน์เยื้อน, 2551) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติด

การพ่นของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 8.37 ถึง 29.53 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมจากข้ออื่นๆ ที่เหลือทั้งหมดอยู่ระหว่าง 0.45 ถึง 0.71 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9788 และคะแนนที่ปกติอยู่ในช่วง T 35.0 ถึง T 85.6 (พระมหาคัมภีร์ สมดี, 2551) แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 7.85 ถึง 33.27 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.37 ถึง 0.79 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และคะแนนที่ปกติของเกณฑ์ปกติอยู่ในช่วง T 38 ถึง T 94 (ศรีนภัสร์ นิรัญพุดธิชัยกุล, 2551) และแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่น มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 7.85 ถึง 33.27 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.37 ถึง 0.79 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของเกณฑ์ปกติอยู่ระหว่าง 2.07 ถึง 99.95 และคะแนนที่ปกติอยู่ในช่วง T 38 ถึง T 94 (ศรีนภัสร์ นิรัญพุดธิชัยกุล, 2551)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา เป็นแบบวัดซึ่งมีข้อคำถามที่มีเกณฑ์ปกติ เพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดแยกนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่น ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง ดังนั้นบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาถึงวิธีการนำไปใช้จากคู่มือการใช้แบบคัดกรอง แล้วนำไปใช้ในการป้องกันและจัดการกับปัญหาพฤติกรรมการรังแกกันในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ก่อนจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจนเป็นปัญหาของสังคม และช่วยกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างทันที่

2. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา มีประโยชน์สำหรับ ครู อาจารย์ บุคลากรแนะแนว และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกเบื้องต้น เพื่อช่วยให้สามารถคัดกรองนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และสามารถแก้ไขปัญหากลุ่มบุคคล ก่อนที่จะส่งต่อไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ถูกต้อง

3. ในการใช้แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการและตรวจคะแนนต้องศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนจากคู่มืออย่างละเอียดก่อนดำเนินการ

4. หน่วยงานที่มีหน้าที่และเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ควรมีการเผยแพร่แบบคัดกรองดังกล่าวไปยังกลุ่มโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ทั้งในจังหวัดสงขลา จังหวัดใกล้เคียง และภูมิภาคอื่น ๆ

ของประเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือเบื้องต้นและประยุกต์ใช้สำหรับแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่น ก่อนที่จะมีการพัฒนาเครื่องมือสำหรับเฉพาะกลุ่มโรงเรียน และกลุ่มนักเรียนต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นองค์ความรู้ในการวิจัยต่อไปสำหรับนักศึกษา นักวิชาการ คณาจารย์ และบุคคลที่สนใจทั่วไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทะเลาะวิวาทให้เฉพาะทางตรงปัญหา มากขึ้น
2. ควรมีการสร้างและพัฒนาแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกกันในระดับอื่น ๆ เช่น ระดับอนุบาล ประถมศึกษา วิทยาลัยอาชีวะ วิทยาลัยเทคนิค และระดับอุดมศึกษาต่อไป
3. ควรมีการสร้างและพัฒนาแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ ของวัยรุ่น เพื่อนำมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเล่นเกม พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเที่ยวกลางคืน พฤติกรรมเสี่ยงต่อการขาดเรียน และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการแต่งกายไม่เหมาะสม เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาแนวทางป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นอย่างเป็นรูปธรรมและผ่านกระบวนการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม เพื่อใช้ควบคู่กับแบบคัดกรองดังกล่าวข้างต้น